
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

יחסים זוגיים: תאוריה, מחקר ופרקטיקה - 3147

תאריך עדכון אחרון 17-09-2023

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: עבודה סוציאלית

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): אסנת זמיר

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: osnat.zamir@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס:

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

תקשורת זוגית היא אבן יסוד בתפקוד זוגי והיא מנבאת מרכזית להצלחתם של קשרים זוגיים, סיפוק ביחסים, איכות יחסי הורה-ילד, התפתחות בריאה של ילדים ובריאות נפשית ופיסית של בני זוג ומשפחות.

הקורס יתמקד בזיהוי דפוסים מרכזיים בתקשורת זוגית, כמו ניהול קונפליקט, תוקפנות מילולית, אינטימיות ותמיכה. בקורס נדון בתקשורת זוגית בתוך הקשרים שונים, כולל לחצים, טראומה ומצוקה רגשית מגדר, ותרבות. הקורס יציג תאוריות, שיטות מחקר ומחקרים מרכזיים בתחום של תקשורת זוגית. בנוסף, חלק מרכזי בקורס יתמקד בניתוח אינטראקציות זוגיות ודפוסי תקשורת זוגית ככלי עזר בעבודה הטיפולית עם זוגות. לבסוף, הקורס יקנה מיומנויות להתערבות יעילה ומבוססת הקשר לטיפול בבעיות תקשורת זוגיות.

מטרות הקורס:

1. הקניית יכולת לזיהוי וניתוח של דפוסי תקשורת זוגיים
2. הקניית ידע על המשגות התאורטיות, שיטות מחקר ומחקרים מרכזיים בתחום של תקשורת זוגית
3. הקניית ידע והבנה על השלכותיהם של דפוסי תקשורת זוגיים על הקשר הזוגי, המשפחתי ומצבו הנפשי והבריאותי של בני הזוג
4. הקניית ידע על השפעות ההקשרים התוך נפשיים והסביבתיים על דפוסי קשר ותקשורת
5. הקניית ידע על התערבות יעילה ומבוססת הקשר לשיפור דפוסי תקשורת זוגיים

תוצרי למידה

בסיסו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

1. הסטודנטים יזהו וינתחו אינטראקציות ודפוסי תקשורת זוגיים
2. סטודנטים ינתחו תהליכים דיאדיים הדדיים בין בני זוג
3. הסטודנטים ינתחו דפוסי קשורת זוגיים על בסיס התאוריה והמחקר בתחום של תקשורת זוגית
4. סטודנטים ינתחו אינטראקציות זוגיות על בסיס ההקשרים התוך נפשיים והסביבתיים בהם נתונים בני הזוג
5. בהתבסס על זיהוי בעיות תקשורת וההקשר שלהן, סטודנטים יזהו טכניקות טיפוליות יעילות לשיפור דפוסי התקשורת

דרישות נוכחות (%) :
80% משיעורי בקורס

שיטת ההוראה בקורס:

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:
מבוא- מושגי יסוד, תאוריות ושיטות מחקר
ניתוח אינטראקציות זוגיות הלכה למעשה
דפוסי תקשורת זוגיים
ניהול קונפליקטים זוגיים
דפוסי תקשורת תוקפניים וכופים
פתרון בעיות יעיל
תמיכה ואינטימיות רגשית
סגנונות התקשורת ותקשורת זוגית
לחץ ותקשורת זוגית
טראומה, מצוקה רגשית ותקשורת זוגית
טראומות ילדות ותקשורת זוגית
מגדר, תרבות ותקשורת זוגית

חומר חובה לקריאה:

- Christensen, A., Eldridge, K., Catta-Preta, A.B., Lim, V.R. and Santagata, R. (2006), Cross-cultural consistency of the demand/withdraw interaction pattern in couples. *Journal of Marriage and Family*, 68. 1029-1044.
<https://doi.org/10.1111/j.1741-3737.2006.00311.x>
- Collins, N. L., & Feeney, B. C. (2004). Working models of attachment shape perceptions of social support: Evidence from experimental and observational studies. *Journal of Personality and Social Psychology*, 87(3), 363-383.
<https://doi.org/10.1037/0022-3514.87.3.363>
- Feeney, J., & Fitzgerald, J. (2019). Attachment, conflict and relationship quality: Laboratory-based and clinical insights. *Current opinion in psychology*, 25, 127-131.
- Friedlander, M. L., Lee, M., & Escudero, V. (2019). What we do and do not know about the nature and analysis of couple interaction. *Couple and Family Psychology: Research and Practice*, 8(1), 24-44. <https://doi.org/10.1037/cfp0000114>
- Goff, B. S., & Smith, D. B. (2005). Systemic traumatic stress: the couple adaptation to traumatic stress model. *Journal of marital and family therapy*, 31(2), 145-157.
<https://doi.org/10.1111/j.1752-0606.2005.tb01552.x>
- Gottman, J. M., & Levenson, R. W. (2000). The timing of divorce: Predicting when a couple will divorce over a 14-year period. *Journal of Marriage and Family*, 62(3), 737-745.
- Gottman, J. M., Coan, J., Carrere, S., & Swanson, C. (1998). Predicting marital happiness and stability from newlywed interactions. *Journal of Marriage and the Family*, 5-22.
- Heyman R. E. (2001). Observation of couple conflicts: Clinical assessment applications, stubborn truths, and shaky foundations. *Psychological assessment*, 13(1), 5-35.
- Heyman, R. E., Slep, A. M. S., Giresi, J., & Baucom, K. J. W. (2022). Couple conflict behavior: Disentangling associations with relationship dissatisfaction and intimate partner violence. *Journal of Family Issues*, 0(0).
- Kanter, J. B., Lavner, J. A., Lannin, D. G., Hilgard, J., & Monk, J. K. (2022). Does

- couple communication predict later relationship quality and dissolution? A meta-analysis. *Journal of Marriage and Family*, 84(2), 533-551.
- Karney, B. R., & Bradbury, T. N. (1995). The longitudinal course of marital quality and stability: A review of theory, methods, and research. *Psychological Bulletin*, 118(1), 3-34. <https://doi.org/10.1037/0033-2909.118.1.3>
- Kiecolt-Glaser, J. K., Bane, C., Glaser, R., & Malarkey, W. B. (2003). Love, marriage, and divorce: Newlyweds' stress hormones foreshadow relationship changes. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 71, 176-188. doi:10.1037/0022-006X.71.1.176
- Schofield, T. J., Conger, R. D., & Conger, K. J. (2017). Disrupting intergenerational continuity in harsh parenting: Self-control and a supportive partner. *Development and Psychopathology*, 29(4), 1279-1287.
- Sommer, J., Iyican, S., & Babcock, J. (2019). The relation between contempt, anger, and intimate partner violence: A dyadic approach. *Journal of Interpersonal Violence*, 34(15), 3059-3079.
- Zamir, O., Gewirtz, A. H., Cheng, C. H., Zhang, N., & Lavee, Y. (2020). Psychological distress and communication quality in military couples after deployment to war. *Journal of Family Psychology*, 34(4), 383-391. <https://doi.org/10.1037/fam0000589>
- גוטמן, ג'. מ. (2019) שבעת העקרונות לנישואים מאושרים : מדריך מעשי לשיפור הקשר הזוגי. הוד השרון: אגם הוצאה לאור. ע"מ 63-76
- גוטמן, ג'. מ. (2019) שבעת העקרונות לנישואים מאושרים : מדריך מעשי לשיפור הקשר הזוגי. הוד השרון: אגם הוצאה לאור. ע"מ 214-245

חומר לקריאה נוספת:

- Coan, J. A., & Gottman, J. M. (2007). The Specific Affect (SPAFF) coding system. In J. A. Coan and J. J. B. Allen (Eds.) *Handbook of Emotion Elicitation and Assessment* (pp. 106-123), New York, NY: Oxford University Press.

מרכיבי הציון הסופי :

הגשת עבודה מסכמת / פרויקט גמר / מטלת סיכום / מבחן בית / רפרט 80 %
 מטלות הגשה במהלך הסמסטר: תרגילים / עבודות / מבדקים / דוחות / פורום / סימולציה ואחרות
 20 %

מידע נוסף / הערות:

יתכנו שינויים ברשימת הקריאה ובסדר הלימוד של תכני הקורס